

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Avdelning 31

DOM
2020-02-27
Meddelad i Stockholm

Mål nr
675-20

SÖKANDE

Canon Svenska AB, 556072-2224
Telegrafgatan 4
169 72 Solna

MOTPART

Naturvårdsverket
106 48 Stockholm

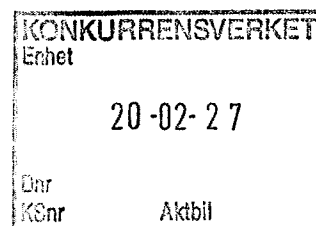
SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Canon Svenska AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 1195020

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: avd31.fst@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt	-	måndag–fredag 08:00–16:00

YRKANDEN M.M.

Naturvårdsverket har genomfört en förnyad konkurrensutsättning inom Kammarkollegiets ramavtal ”Skrivare som tjänst och produkt – Konkurrensutsättning”. Av tilldelningsbeslut som togs den 3 december 2019 framgår att Naturvårdsverket har haft för avsikt att ingå kontrakt med Canon Svenska AB (Canon). Naturvårdsverket har därefter den 16 december 2019 fattat ett nytt tilldelningsbeslut, av vilket framgår att myndigheten har för avsikt att ingå avtal med Visolit Sweden AB (Visolit).

Canon ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska göras om. Bolaget anför i huvudsak följande. Naturvårdsverket har, innan tilldelningsbeskedet skickades till Canon, ingått kontrakt i upphandlingen. Kontraktet löper på två år med slutdatum den 16 december 2021, enligt avropsblanketten. Tilldelningsbeskedet som är daterat den 16 december 2019 skickades till Canon först den 18 december 2019, vilket är i strid med 20 kap. 13 § andra stycket LOU. I upphandlingsdokumentet anges att offererade scannrar ska hantera rak pappersmatning, vilket bolaget har tolkat som att pappret ska gå in rakt vid inmatning. Efter att bolaget, enligt det första tilldelningsbeslutet, tilldelades kontrakt i upphandlingen efterfrågade Naturvårdsverket en komplettering från bolaget. Enligt Naturvårdsverkets upphandlare är det vedertaget att det är rak pappersbana som avses, trots att det står rak pappersmatning i upphandlingsdokumenten. Det har för Naturvårdsverket i den aktuella upphandlingen inte någon betydelse om papprets bana är rakt eller U-svängt. Kravet får därmed anses uppställt i strid med proportionalitetsprincipen. Kravet är dessutom otydligt utformat.

Naturvårdsverket bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande. Naturvårdsverket har genomfört ett avrop genom förnyad konkurrensutsättning från ett statligt ramavtal som Kammarkollegiet tagit fram. Naturvårdsverket fattade beslutet om tilldelning den 16 december 2019,

vilket skickades till Canon den 18 december 2019. Kontraktet började gälla när båda parter skrivit under kontraktet. Visolit undertecknade kontraktet den 19 december 2019 och Naturvårdsverket den 7 januari 2020. Kontraktet började alltså att gälla den 7 januari 2020 och slöts därmed efter att Canon fått ta del av tilldelningsbeslutet. Möjlighet att förklara avtalet ogiltigt enligt 20 kap. 13 § andra stycket LOU föreligger således inte.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

I 20 kap. 6 § LOU anges följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. Enligt andra stycket i samma bestämmelse anges att en upphandling inte får överprövas efter det att ett avtal har slutits mellan den upphandlande myndigheten och en leverantör.

I 20 kap. 13 första stycket LOU anges följande. Rätten ska besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör är ogiltigt, om avtalet har slutits

1. utan föregående annonsering enligt 10 kap. 1, 2 eller 3 §, 18 kap. 2 § eller 19 kap. 9 § eller 36 § första stycket när det inte har varit tillåtet att använda direktupphandling enligt 19 kap. eller att upphandla enligt 19 kap. 36 § andra stycket,

2. efter en förnyad konkurrensutsättning inom ett ramavtal enligt 7 kap. 7 eller 8 § samt 9 § utan att de villkor har följts som framgår av de paragraferna eller av det ramavtal som ligger till grund för konkurrensutsättningen och

detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, eller

3. enligt ett dynamiskt inköpssystem utan att de villkor som anges i 8 kap. 10 eller 12 § har följts och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

I 20 kap. 13 andra stycket LOU anges följande. Ett avtal ska också förklaras ogiltigt, om det har slutits i strid med bestämmelserna om avtalsspär i 1, 3 eller 8 §, ett interimistiskt beslut enligt 9 § eller tiodagarsfristen i 10 § eller om avtalet har slutits före en underrättelse om tilldelningsbeslut enligt 12 kap. 12 § första stycket eller 19 kap. 29 § första stycket eller 38 § första stycket. För ogiltighet i sådana fall krävs dessutom att någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag har överträtts och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Förvaltningsrättens bedömning

I mål om ingripande enligt LOU gäller som huvudprincip att rätten grundar sin prövning på de omständigheter som sökanden åberopar (se RÅ 2009 ref. 69).

Canon anför att upphandlingen ska göras om. Av utredningen i målet framgår att avtal har ingåtts i den aktuella upphandlingen. När avtal har slutits mellan den upphandlande myndigheten och en leverantör får en upphandling inte överprövas (se 20 kap. 6 § LOU). Förvaltningsrätten saknar således möjlighet att pröva ansökan i den del den avser överprövning av upphandlingen.

Canon har även hänvisat till 20 kap. 13 § LOU och förvaltningsrätten ska därför överpröva frågan om avtalets giltighet. För att förvaltningsrätten ska

kunna förordna om ingripande enligt LOU krävs att det ingångna avtalet kan ogiltigförklaras med stöd av 20 kap. 13 § LOU. Av 20 kap. 13 § andra stycket LOU framgår att ett avtal ska förklaras ogiltigt bl.a. om avtalet har slutits före en underrättelse om tilldelningsbeslut enligt 12 kap. 12 § första stycket LOU.

Enligt förvaltningsrättens mening ger utredningen i målet inte stöd för annat än att Naturvårdsverket ingick avtal i upphandlingen först efter underrättelsen om tilldelningsbeslutet skickades till anbudsgivarna. Av den anledningen saknas det skäl för att ogiltigförklara det ingångna avtalet på grund av att avtalet skulle ha ingåtts innan tilldelningsbeslut. Förvaltningsrätten finner inte heller att det i övrigt har kommit fram omständigheter som gör att avtalet kan ogiltigförklaras enligt 20 kap. 13 § LOU. Mot bakgrund härav anser förvaltningsrätten att det inte finns skäl för ingripande enligt LOU, varför ansökan ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (FR-05).

Johanna Cervin-Ellqvist
Förvaltningsrättsfiskal

Carina Westin har varit föredragande.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

